Organ Komiteti markaziji partijaji komunistiji (b) Uzbekiston

Орган Центрального комитета коммунистической партии (б) Узбекистана

На местно-еврейском языке

Proletarhoji tamomi dunjo, jak şaveton!

BAJROQI MIHNAT

FEVRAL
10
Corşambe
soli 1937
№ 32 (1803)

Sadsolagiji vafoti şoəeri buzurgi rus A. S. Puşkin

Şoəeri buzurgi Itifoqi buzurgi xalqho

Imrūs az dasti kuşandahoji podşohi nooud şudani şoəeri nuzurgtarini rus—Aleksandr Sergejevic Puşkinro sad soli pur meşavad.

Hamaji mamlakati şoveti, hamaji xalqhoji Itifoqi Soveti rūzi markurro ea tariqi umumixalqi ea jod ovardani şoəeri geniali qati meguzaronand.

Puşkin—dar hamaji taarixi madanijati ha faqat xalqi rus, balke hamcunin hamaji xalqhoji Mamlakati nuzurgi sovetiji sermillati monomi rafta-rasidagi oaziz, rafta-rasidagi düstdor va rafta-rasidagi nazdiki mo menoşad.

Dar Maskov va sarhadi okeani Orom, dar Pomir va cūlhoji Ukraina, dar şimoli durdasti Zapoljai va maodani oftondani paxtaji soveti—nomi Puşkin dar hamaço nurda meşavad. Dar hamaji teritorijaji nuzurgi gosudarstvoji sotsialistiji mo nurcake neət, ki Puşkinro nadonand va düst nadorand.

Şoəer jak vaqte cunin şeərhoji karomoti navista bud:

«... Ravad avozaji man sar nuzurg Rusja sar to po,
Va ho har jak zabon dar on kuband nomi maro guftor:
Slavjanro ci nasli no qurur, ci fin, ci tungusho,
Ki hozir vahşi menoşand, ci qalmiqi na şahro jor...»

Odami nuzurg, şoəeri nuzurg xato nakarda nudast. Ajomi ū orzu kardagi, na vuçud omad.

Dar jak xudi soli 1936-um nəşrijothoji soveti na panço zabonhoji mili eştar az jak milion kitonhoji Puşkinro nurovardand. Hozir, na numoşiasati jusiloji sadsolagiji şoəer miqdori kitonhoji holekaj nəşr karda şuda nuromadagiji Puşkin na hast milion dona rasidagi hast. Boz rand milionhoro na cop dodan tabor karda şuda istodast. Asarhoji Puşkin hato na zaboni hamun xalqhoji faqat dar davri stalinij mo xatu navisti xudro munjod kardagi, nuromadaju xonda şuda istodin. Dar «respuslikahoji Azijoji Mijonaji soveti asarhoji Puşkin na zaboni hamaji xalqhoji on nəşr karda şuda istodin. Dar in çumla, na zaboni jahudhoji mahali «Duxtari kapitan», Dmorovskij» va «Qisaji mohidor va mohica» tarçima şuda na cop raftani hastand. «Ba Caadajev», «Maktun ba Sinir» guftagi şeərhoji Puşkin va figarəşro hazorho maktanxonho az reətomatijahoji darsi no sişgi zūr ja jod karda istodin.

Imrūz tamomi mamlakati mo, taomi xalqhoji Itifoqi Sovetiji Buzurgi mo, no hamrohi rusho, ki Puşkin na zaboni onho menavist,—ginoji nomurdaniji şoəeri nomurdast qadr medihand.

Jasiliji sadsolagiji Puşkin, rūzoji puşkini)—oidi umumixalqi va mumigosudarstvogiji madanijati kfoni sotsialisti hastand, in hoşaji na taarixi hamin madanijat adaromadagi menoşad.

Adabijot, teətr, muzika, kino, rasmi, hajkalsozi—dar Mamlakati soti jagon sanoate neət, ki on saks ngondan va nişon dodani onraa, oraşavanda va suxani aoloji şoer sarmalandiji nuzurgi xud hişon kunad.

Dar zavodhoji oazamat va arkhomadanijati şahrhoji markazi, dar Lazhoji Sinir va klunhoji jahuhoji mahali—ustohoji kalontarini şaat va talaşahoji çuvon dar hamaşo saraardoriji nuzurgi na şoəer muati otaşin va sidqi doştan—rūzhoşeşkoi, şanhoji maxsus, namoho, kontsertho va dokladho guzaşda istodin.

—o—

DAR PREZIDIUMI TsIK SSSR

7-umi fevral dar maçlisi prezidiumi TsIK SSSR rafiq G. I. Petrovskij na odamhoji sehtarini Armiji Surxi Ranoçiju Dehqoni va Qoşati aviatsijagiji soveti ordenro saporid.

Dar maçlis rafiqho Voroşilūv, Cubar, Rəximovic iştirok kardand.

Ordenho na zavodi № 19 motorji aviatsija mesurovardagiji nomi alie, zavodi № 21 aeroplansuroriji omi Orçonikidze, na zavodi № 26 otorsuroriji nomi V. N. Pavlūv va korkunhoji hamin zavodho va Kuəbəşin na korkunhoji zavodi № 99 otorsurori va zavodi № 23 aerosuroriji supurda şudand.

Dar rajoni Stalin (Toşkand) maktasi 81-umi jahudihoji mahali bo quvati talasaho saroji şasi puşkini «Qisaji mohidor va mohicaji Puşkinro na sahna mond. Onro o natar talasaho xondand. Baroji dokladi az sonati Puşkin dar rūzhoji na jonilej tajori didan karda şudagiro gunidan na klubi jahudihoji «mahalIji rajoni Oktjabr» (Toşkand) cand sad nafar jahudihoji mahali omadand, ki onho to inqilon saroji şoəerro na zaboni xud gunidan hato huquqi orzu kardan nadoştand.

Baroji ci mo Puşkinro in qadar düst medorem? Az ci sanan ū şoəeri düstdori mo şudagi hast? Az ci sanan ranoçiji mijonsol va staxanūvciji çuvoni dəsthoji kolxozi no jak xel xursandi asarhoji nomurdaniji ūro mexonand?

Puşkin az harcitūr xudozniki digari zamoni guzaşta dida na ajomi mo zjodtar hamsado hast, na korho va fikrhoji mo zijodtar hamsado hast. Mo—bunjodkunandahoji çamoijati nav, zindagoniji nav—Puşkinro az in sabab düst medorem va na xud qadirdon va nazdik hison mekunem, ki ū dojim, hato dar lahzahoji rafta-rasidagi vazmini zindagoniji xud zindagoniro taərif mekard, onro mustahkam mekard, çuvoni va xursandiji zindagoniro taərif mekard. Mo Puşkinro saroji odamdūstiji salandi şoəer, saroji internatsionalceigiji mislu misol nadoştagiji eçodijoti ū, saroji hamun taronaji şoəerji taərifi» odami, ki on dar har raçaji şeərhoji ū sado medod va medihad, çimat medonem.

Puşkin—şoəeri rus hast. Poezijaji ū—takasuriji nuzurgtarini miliji xalqi rus menoşad. Ū zaboni asoloji purquvati adabiji rusiro bunjod kardagi hast. U—sarnasli adabijoti navi nuzurgi rusi hast, adabijot va madanijati hamaji xalqhoji sovetiji mo az merosi klasikiji on fajz nurda istodast. Geniji şoəer madanijati hamaji insonijatro soj kard. Puşkin hozir na faqat şoəeri rus, ū şoəeri nuzurgi çihoni menoşad. Xudi taəsirsijoti eçodijoti Puşkin internatsionali hast, Ispanija, Frantsija, Italija, Anglija, Turtsija, Jevropaji Asrimijonagi, madanijati antiki, Şarqi musulmoni, Indejaji qadim va, peş az hama, Rosija no hamaji xalqhoji serzaboni on—hamaji hamin dar eçodijoti Puşkin mavçudast.

Agar mo, dastparvardahoji davri stalinij, davri fikru nijathoji nuzurg, hodisahoji nuzurg, davri taraqijoti samalijoti eçodiji millionho odamho, davre ki dar on Konstitutsijaji stalinijji dar taarixi insonijat az in peş dida naşudagi nunjod karda şud, Puşkinro dūst doştaju jodovari nakunem, naa ki mekunad!

Kalimaji saroji mo qimat meistodagi, jaone kalimaji «rafiq» az tarafi Puşkin solhoji nisjor peş şoəerona na kor nurda şudageşro fahmidan xursandiji moro na vuçud menijorad:

«... Rafiq, novar nikun nur mebirezad
Axir oftosi naxti neku şodmon,
Zamini rus zi qaflat mesixezad
Va soli porahoji davri şohon
Qator nomhoji moro menavisads».

«Ba noloji porahoji davri şohon» itifoqi ozodi xalqhoji ozod nunjod gaşt, gosudarstvoji qudratdori dar cihon jakumi sotsialisti nunjod gast.

Va imrūz in gosudarstvo nomi Puşkinro cun nomi qazalkoni nomurdaniji ozodi naland menardorad.

—o—

Şoəeri buzurgi Itifoqi buzurgi xalqho

Imrūs az dasti kuşandahoji podşohi nooud şudani şoəeri nuzurgtarini rus—Aleksandr Sergejevic Puşkinro sad soli pur meşavad.

Hamaji mamlakati şoveti, hamaji xalqhoji Itifoqi Soveti rūzi markurro ea tariqi umumixalqi ea jod ovardani şoəeri geniali qati meguzaronand.

Puşkin—dar hamaji taarixi madanijati na faqat xalqi rus, balke hamcunin hamaji xalqhoji Mamlakati nuzurgi sovetiji sermillati monomi rafta-rasidagi oaziz, rafta-rasidagi düstdor va rafta-rasidagi nazdiki mo menoşad.

Dar Maskov va sarhadi okeani Orom, dar Pomir va cūlhoji Ukraina, dar şimoli durdasti Zapoljai va maodani oftondani paxtaji soveti—nomi Puşkin dar hamaço nurda meşavad. Dar hamaji teritorijaji nuzurgi gosudarstvoji sotsialistiji mo nurcake neət, ki Puşkinro nadonand va düst nadorand.

Şoəer jak vaqte cunin şeərhoji karomoti navista bud:

«... Ravad avozaji man sar nuzurg Rusja sar to po,
Va ho har jak zabon dar on kuband nomi maro guftor:
Slavjanro ci nasli no qurur, ci fin, ci tungusho,
Ki hozir vahşi menoşand, ci qalmiqi na şahro jor...»

Odami nuzurg, şoəeri nuzurg xato nakarda nudast. Ajomi ū orzu kardagi, na vuçud omad.

Dar jak xudi soli 1936-um nəşrijothoji soveti na panço zabonhoji mili eştar az jak milion kitonhoji Puşkinro nurovardand. Hozir, na numoşiasati jusiloji sadsolagiji şoəer miqdori kitonhoji holekaj nəşr karda şuda nuromadagiji Puşkin na hast milion dona rasidagi hast. Boz rand milionhoro na cop dodan tabor karda şuda istodast. Asarhoji Puşkin hato na zaboni hamun xalqhoji faqat dar davri stalinij mo xatu navisti xudro munjod kardagi, nuromadaju xonda şuda istodin. Dar «respuslikahoji Azijoji Mijonaji soveti asarhoji Puşkin na zaboni hamaji xalqhoji on nəşr karda şuda istodin. Dar in çumla, na zaboni jahudhoji mahali «Duxtari kapitan», Dmorovskij» va «Qisaji mohidor va mohica» tarçima şuda na cop raftani hastand. «Ba Caadajev», «Maktun ba Sinir» guftagi şeərhoji Puşkin va figarəşro hazorho maktanxonho az reətomatijahoji darsi no sişgi zūr ja jod karda istodin.

Imrūz tamomi mamlakati mo, taomi xalqhoji Itifoqi Sovetiji Buzurgi mo, no hamrohi rusho, ki Puşkin na zaboni onho menavist,—ginoji nomurdaniji şoəeri nomurdast qadr medihand.

Jasiliji sadsolagiji Puşkin, rūzoji puşkini)—oidi umumixalqi va mumigosudarstvogiji madanijati kfoni sotsialisti hastand, in hoşaji na taarixi hamin madanijat adaromadagi menoşad.

Adabijot, teətr, muzika, kino, rasmi, hajkalsozi—dar Mamlakati soti jagon sanoate neət, ki on saks ngondan va nişon dodani onraa, oraşavanda va suxani aoloji şoer sarmalandiji nuzurgi xud hişon kunad.

Dar zavodhoji oazamat va arkhomadanijati şahrhoji markazi, dar Lazhoji Sinir va klunhoji jahuhoji mahali—ustohoji kalontarini şaat va talaşahoji çuvon dar hamaşo saraardoriji nuzurgi na şoəer muati otaşin va sidqi doştan—rūzhoşeşkoi, şanhoji maxsus, namoho, kontsertho va dokladho guzaşda istodin.

—o—

DAR PREZIDIUMI TsIK SSSR

7-umi fevral dar maçlisi prezidiumi TsIK SSSR rafiq G. I. Petrovskij na odamhoji sehtarini Armiji Surxi Ranoçiju Dehqoni va Qoşati aviatsijagiji soveti ordenro saporid.

Dar maçlis rafiqho Voroşilūv, Cubar, Rəximovic iştirok kardand.

Ordenho na zavodi № 19 motorji aviatsija mesurovardagiji nomi alie, zavodi № 21 aeroplansuroriji omi Orçonikidze, na zavodi № 26 otorsuroriji nomi V. N. Pavlūv va korkunhoji hamin zavodho va Kuəbəşin na korkunhoji zavodi № 99 otorsurori va zavodi № 23 aerosuroriji supurda şudand.

Dar xudi hamin maçlisi prezidium jak qator komandirhoji Armiji Surx va rafiqhoji saroji dar gūştini na muqoseili duşmanhoji mihnatkaşho xizmathoji maxsus nişon dodan saxşiş duda şud va hamcunin navisanda—dramaturg V. Vişnevskij va kinoreasijūr Dalgan naxşişho giriftand.

Ba otrjadi sarhadiji Baxtin ordeni Bajroqi Surx supurda şud. Rafiq G. I. Petrovskij rafiqhoro no naxşişi giriftageşon taərik karda, dar kori ojandeşon muvafaqijat joftani onhoro xohiş kard.

(UzTAG).

Ba xalq vaqti daroze so hamin dūstdor megardam,
Ki so aşsor mekardam hisi neküjiro sedor,
Ki dar in asri saxtam taərifi Ozodiro kardam
Va rahm mepursidam az şahri odamhoji dilafgor".
(A. S. Puşkin. „Man jodgori soxtam").

ÇANGI GRAƵDANI DAR ISPANIJA

Şūrişcihoji Ispanija paroxodi Danijaro zeridast kardin

STOKGOLM, (UzTAG). Gazetaji Danija „Natsionaltidende" maslumot medihad, ki paroxodhoji şūrişcihoji Ispanija 31-umi janvar paroxodi Danija „Nansiro" zeridast karda va onro sa Seuta burdin. Paroxod va porti dar teritorijaji hukumati Ispanija mavçud nudagi rafta istoda nudast. Cixele ki dar maslumot nişon doda şudast, nori dar soloji paroxod nudagiro şūrişcihoji faşist zeridast kardin.

★

Muvafaqijati askarhoji hukumati

PARIŽ, 7 (UzTAG). GAVAS maslumot medihad, ki muvofiqi maslumothoji az Anduxar doda şudagi, askarhoji hukumati dar fronti Kordova se çisloji az Porkuna sa samti çanus nudagiro musaxar kardin.

★

Oşūişş dar najni askarhoji marokoji

LONDON, 7 (UzTAG). Muvofiqi maslumoti az Santander omadagi dar fronti Eskorial (az Madrid sa samti şimolu qarn) dar najni askarhoji marokoji az sanasi na onho mahona doda naşudan oşūişş rūj dodast. Oşūişro askarhoji az Burgos omadagiji şūrişcihoji zer kardin. Bisjor qirngirandahoji oşūişro paronda şudast.

★

Askarhoji navi Italija dar Kadiks

LONDON, 7 (UzTAG). REJTER maslumot medihad, ki 6-umi fevral dar Kadiks az soloji se paroxodi italjani qarisi 10 hazor nafar italian furomadast. 4-umi fevral az soloji du paroxodi italjani dar Kadiks qarisi 6 hazor nafar italjan furomadast.

—o—

PARIŽ, 7 (UzTAG). Komiteti mudofiasji Madrid peşiniji 7-umi fevral in mazmun maslumot cop kardast:

«Huçumi şūrişciho az 6-umi fevral sar karda dar ncastokhoji çanusiji fronti Madrid revoç dodagi, xarakteri çudo ham tezu-tund doraf va onro qismathoji rūri motornok dastgiri karda istodin.

Askarhoji hukumati sa şūrişcihoji dar tamomi raxş zarnaji qatai dodand va deda istodin.

Az şūrişcihoji nisjor odam kuştaju jerador şud. Agarcande sa naadi zaftu-zanamihoji candsoaata onho kamtar sa peş daromada noşand ham, in az nuqtaji nazari sistemaji umumiji muhofizat karda şudani Madrid ahmijati kalon nadorad.

Pagohiji 7-umi fevral dar hamun punkthoji 6-umi fevral zaftu-zanam gudagi, nor zaftu-zanamhoji nav ruda guzaştand. Lekin ganda nudani nodu havo na zaftu-zanamho xelo manoşjat rasonda istodast.»

★

PARIŽ, 7 (UzTAG). Maslumot doda istodin, ki krejserhoji şūrişcihoi «Kanarias» va «Almirante Serveras» rohi nazdikanoriji nazdi Malaga gudagiro jakzajl sa taki ūş girifta istodin. Az pagohiji azon sar karda paroxodhoji şūrişcihoi kanori dar rajoni Motril az Malaga sa samti şarq nudagiro xelo rūr dar zeri otaş girifta rahro vajron kardin.

Dar rajoni Ventas de Safarja, az Malaga sa samti şimolu-şarq zaftuzanamhoji zūr guzaşta istodin.

Muvofiqi maslumoti muxniri dar Madrid nudagiji **Gavas**, dar davrahoji hukumati cunin guftа istodin, ki dar sonati dar fronti Malaga xelo sa peş daromadani şūrişcihoi tasdiqkuniji komandevaniji şūrişcihoi pahm karda istodagi xarakteri matlasnok dorad. Dar davrahoji hukumati maslumot doda istodin, ki drusincihoji respunlikoniji dar hamin front zaftu zanam karda istodagi sa şūrişcihoi xelo zūr meqoselijat karda istodin. Askarhoji hukumati dar rajoni Sijera de Mixas (rajoni kūhistoniji sajini Marselija va Malaga nudagi) xūçajini ahvol sudanaşonro az dast nadoda istodin.

Muvofiqi maslumoti **Gavas**, maslumothoji az Anduxar omada istodagi dar rajonhoji Grenada va Kordūva jakzajl sa peş rafta istodani askarhoji hukumatiro tasdiq mekunand.

Tuji xursandi va nekbaxtiji kolxozcihoro meguzaronem

(Maqolaji rajisi kolxozi nomi Bauman rajoni Samarqand, Baxūr Qandxūrūv)

Taşkil şudani kolxozi nomi Baumanro ea nazdiki 10 sol meşavad, ki on hozir 110 xonavor jahudiho va jakcand xonavor ūzbekhoro dar saraş giriftagijast. In kolxoz sa xudaş jeraşa taarix dorad, ki mo, voçin hastem, ki peş az sa nagandi asosi guzaştan dar şoloji taarixi taşkil gaştan va taraqijoti kolxoz istoda, saad masalaji 10-solagiji istuqomat kardani kolxozro nişon dihem. Taarixi taşkil gaştan va davri istuqomatiji 10-solagiji in kolxozro donistan ahmijat dorad, cunki on omuman davri sunjodijati kolxoziro va xususan davri taşkil gaştanu mustahkam şudani kolxozhoji jahudigiro nişon medihad.

Dah cagrim az şahr duriar soju kulakhoji soniq—Aeromūvho va Kosuliho dar qişloqi Socaku Gadajkci jakcand gektar zaminhoji tok doştand, ki kam-kam zaminhoji tokzori onho sa 30—35 gektar rasida şud.

Az on zaminho, onho saroji zavod majoju araqsuroriji xud dugur megirifiand.

Sarzamini serhosil, sooq tokhoji har sol hasor-hazor pud anguru mevа medodagi çoju makoni fojdaxūri, ekspluatatsija va saju sijraji Aeromūvho şud. Kamsaqalho va sarrakhoji soniq sa zaminu soqhoji onho mihnat karda, rūze du—se tanga pul girifta, zindagoniji purmaşaqatro sa sar surda, tamomi hosiloti dastaşonro sa xūçajinhoji muftaxūr medodand. Dar on vaqte ki satrakho rūze 12—14 soat xizmat mekardand, soju sojzodaho sa lani hasor, dar çojhoji salqin asjsa sijrat karda meşigtand.

Dar davrahoji sūhsatkunji on muftaxūrho hama zarmastho, sadkirdorho va hato dundo odamkuşho şiştamasti va sadkirdori mekardand. Kamsaqalu mihnatkaşhoro ozor dodan, sa haqi mihnatkaşho çasr kardanro onho aja nakarda meguzarondand.

Dar solhoji saadi inqilosi Oktjabr, dar solhoji 1929—30-um onho usulu taktikaji koraşonro digar karda, rūji haqiqaşonro rust karda, az sust şudani huşjoriji sinfiji nasze korkunhoji mo foida surda, dar kolxoi mo çoj girifta moda şudast.

To xudi soli 1936-um dar kolxoi mo sa avlodi sojho Aeromūvho, Xudojdotūvho va Oridjūvho çoj girifta moda şudand, ki onhoro sahelati cistkaji dar on sol şudagi va hucumi sa muqoseili çinshoji soju kulakho surda şudagi, az kolxoz rad karda şud. Dar soli 1933-um sor jak sori digar kolxozro az çinshoji qajr toza karda şud.

Ba kor rahsarijo nav omad. Usulhoji kori udarniki va sorjakiriji sotsialisti sa avç darovarda şudand. Brigadahoro taşkil doda, çcitu hison va taşkil dodani mihnatro durust sa rah moda şud.

Rahnari va jordami hukumati soveti va Komzet to rafta zijod şud va kolxozi nomi Bauman rūz sa rūz peşrav şudan girift, ki mo hozir natiçahoji aaloji onro dida istodem. Kolxozi nomi Bauman,—kolxozi çihati taşkiliju xoçagi va sijosi mustahkam şudagi hast gufta metavonem. Kolxozciho va kolxozcisanho holekaj tiçimdoro madani şudagijand. Muvafaqijat va peşravhoji kolxoz va zindaganiji tiçimdoriju madaniji kolxozcihoro so jakcand faktu dastaho va taifrahoji sanlq nişon dodan mumkinast.

Sumoriji kolxozciho sa 10 xonavori soli 1926-um sa 110 xonavor rasidagi hast. Baçoji 11 gektar zamini dar soli 1926-um koram karda şudagi, dar soli 1936-um 120 gektar zaminro kor karda suromada şudagijast. Dar inço mo jakkardah zijod şudani onro mesinem.

Daraçaji hosiloti paxta az 3,5 tsentneri soli 1931-um (to on soli kolxoz paxta namekorid) dar soli 1936-um sa 27 tsentner rasonda şudagijast. Daraçaji hosiloti angur az 25 tsentner sa 100—110 tsentner, kartoşka az 30 tsentner sa 120—125 tsentner rasonda şudagijast. Daraçaji hosiloti paxta jakxarhaşt va daraçaji hosilothoji angura kartoşka jakxarcor zijod şudagijast.

In az hamin xusus guvohi medihad, ki kolxozcihoji jahudi usuli kori xoçagi qişloqiro haxm karda, ustohoji paxtakor va taçrisadorhoji tokdori va sanzaju-saqalotkori şudagijand. Hanan Levijūv, Malkiel va Uriel Şimsunovho, Jishoqūvho, Amirnūv, Ş. Asremcajev, Sezanajev, Şajidov, Arenūv sorin dahho kolxozcihoji kordoneo nişon dodan mumkinast, ki onho kolxozcihoji taçrisador va taşkildihandahoji korkardasozorijoi kolxozi meşoşand.

Beştarini in kolxozcihoji dar sole nomsar karda şudagi, peştar rahoçiju saxtaki Aeromūvho şudand. Onho rūzi kormoşro na se—cor tanga mefurūxtand. Hozir har kadomi onho sohisi 15—20 hazor sūm pulu cir şudagijand.

Az jak taraf, koru mihnati staxanūviji kolxozcihoro kardagi va, az tarafi digar, jordami xoçagi-texniki va puliji hukumati soveti va mo dodagi kolxozi nomi Baumanro sa in daraça rasondagijast.

Mo az tamomi maşinaju assonhoji xoçagiji qişloqi, az traktor, avtomaşina va digarag ihtijoç şudagijem. Dar oqilxonaju eşşpxonahoji mo 90 sar easp, 30 sargov istodast. Dar kolxozi xud mo stantsijaji elektrisi, korxonahoji majsuroti, pocksuroi va digarag simerat kardagi hastem, ki hamaji in sa keri mo zelo jordam medihad.

Dar natiçaji hamaji in mo dar soli 1936-um plani paxtaro sa 209 protsent içro kardem. Az tokho va az zamindiçji oncakori angur va sabzaju-saqalotı misjore giriftem.

Hosiloti saland daromadi saland ro ovard. Kolxozi mo—kolxozi milioner hast. Daromadi soli 1936-umi kolxozi mo—2 milionu 52 hazor sūm hast, sa har trudodeni xud kolxozcihoro 38-sūmi pul va 5 kiloji sanzaju-saqalot megirand.

Ana in daromadi soli staxanūviji kolxozi mo menoşad. Cunin masalaro sa nazar giriftan lozimast, ki kolxozcihoji mo he 30 trudoden kor mekardagi dar kolxoz asjsrand. Har kadomi onho mohe 1 hazoru 80 sūm daromad megirand. Qariu 60 sojilaji kolxozciho az 15 to 20 hazor sūmi daromad kardagijand.

Hama kolxozcihо hajvonotdor şudagijand. 90 protsenti kolxozcihо govdor hastand. Daromadhoro girifta, mondaçoju ham gov megirand. Hamin tariq, mo suxanhoji vosdi dūstdor rafiq Stalinro sa osmal suprovardem. Hama kolxozcihо tiçimdora madani şudagijand. Dar xonahoji hama kolxozcihо lampaçaji elektrisi sarq mesanand, radio aver mesurorad. 90 xonavor kolxozcihо dar xonahoji jevropoji no qizu apnosi navu naqz zindagoni meknand. Dar xonaji hama kolxozcihо xūrokvori seriju pari menoşad. Ba korhoji zistu-zindaganiro madani kardan va sa korhoji ocmaviju madani ham mo xelo diqat mondagijem.

Dar klasi kolxozamo 300 kas meşarad, ki dar onço kitonxona, royal, radiouzel kor mekunad. Coçtonaji zamistoniju tonistoni, jasiji dojimi, amaulatorija, hamom, du magazini kalon, maktasi intsidji dorem. Dar maktanhoji savodsurori 70 kas xonda istodin. Hama sacaho sa maktaşala karda şudagijand.

Taşkiloti komsomoli xelo korho kardagijast. As sajai çuvonhoji kolxozci elektromontşir, şofer, traktorist, musalim va arigadiru zvenevodhoji kordon tajor karda şud.

Hamaji in peşravi va muvafaqijathoji mero dida, ki on natiçaji sijosati milliji leninija-stalini hast, prezidiumi RIK-i Samarqaxd va saad prezidiumi Komzeti Ūzbekiston xohiji kolxozcihoro qonee kardan, jaane sa kolxozcihoro mo ruxsad dedand, ki tiji 10-solagiji istuqomat kardani kolxozro gunarohem.

Mo tiji 10-solagiji xursandiju nekaxti va tiji zindaganiji tiçimdoriju madaniro megunarohem, ki onro sa mo voed va mosalimu padari mo rafiq Stalin ihtijoç kardagijast. Ba hamaji in mo sa Stalini suzurg qulquderiji kalon sajoş mekunem.

Mo hezir sa jusiloji 10-solagiji kolxozi xud tajori dida istodem, ki on 28-umi fevral gunarohda meşavad. Ba tiji kolxoz mo vakiliboji hama kolxozhoji jahudigiro çoj mesanem, matlas ki so taçrisadhoji jakdigari eşno şuda, saroji hosiloti sor ham saland ostsaniboji samaliro peşaini kardia, sa sorjakiriji sotsialisti darejem.

„...Rav.d avo.aji man sar buzurg Rusija sar to po va so har jak zabon dar on kunand nomi maro guftor..."

A.S. Puşkin dar vaqti navistan.

A. S. PUŞKIN

Exegi monumentum[1]

Ba xud jodgerije sextam, ki noşad qajrisunsi on,
Ba çoninaş napeşad rohi xalqro tori işqandar,
Sari on nomutee xudro kaşid sar çonisi osmon
Balandtar az sutuni şoh Aleksandar[2]).

Namemuram tamom man, ne—ruham dar surati aşsor
Binad sased az saram sumru zi püsidan gurezad on-
Va man mashur noşam to dame ki su hajot hast jor
Dariu dunjoji zeri moh hato jak kas zi poşeron.

Ravad avonaji man sar buzurg Rusija sar to po,
Va so har jak zabon dar on kunand nomi maro guftor:
Slavjanro ci nasli noşurur, ci fin, ci tungusho,
Ki hozir vahşi mesoşand, ci qalmiqi va sabro jor.

Ba xalq vaqti daroze so hamin düstdor megardam,
Ki so aşsor sekdandam hisi nekûjiro nedor,
Ki dar in asri saxtam tasrifi Ozodiro kardam
Va rahm mepursidam az sahri odamhoji dilafgor.

Ba farmoni xudovand, e aşsoram, itoat kun:
Natars az ranç, napurs toçe na sar mutlaq.
Ba tasrifu malomat se parvoje nazar mekun,
Va sabse heç nakun so odami ahmaq.

Tarçimaji M. H. Bacajov.

[1]) Man jodgeri (pamjatnik) soxtam.
[2]) Sutuni şoh Aleksandr-sutuni dar Peterburg dar nazdi Arki zamistoni va nişoni podşoh Aleksandri I soxta şudagi.

Maçlishoji tantanadori jodovariji A. S. Puşkin

Komiteti respublikoniji jusiloji Puşkinro megunzarondagi qaror kard, ki 10-umi fevral dar teatri nomi Sverdlov na munosibati 100-solagiji vafoti şoeri buzurgi ros **Aleksandr Sergejevic Pu kin** maçlisi tantanadori taşkilotlooji çamoşatiro guzaronda savad. Basdi maçlisçani sajnalmalisi puşkini şuda meguzarad.

11-umi fevral na munosibati junilej jakço so korkunhoji silmi, navisandaho, artistho va xudoznikho maçlisi tantanadori komiteti tanho meşavad.

Dar xudi hamun rûz dar sinlioteka gosudarstvoiji xalqi maçlisi tantanadori junileji şuda, vistavkaji jodovariji Aleksandr Sergejevic Puşkin jela karda meşavad.

(UzTAG).

A. S. PUŞKIN

BA CAADAJEV

(1818)

Firesi sipq, umed, tasrifţalosi [1])
Tasale dod moro vaqti kûteh:
Sedand qojin sişrathoji joşi,
Çu dud, cun tumani fasli sahargoh.
Va lek dorem hanuz xohişi sarçûş
Ba zeri sitamu zulmi hukumat
Aso çonu dili sosasru toqat
Ba çeqhoji [2]) vatançoj mekunem güş.
Ba fasli omadi ozodiji xos

Dili mo toza muştoqi didorast.
Çu sosiqi çavon, ki intizorast
Ba sahori şirini jori purnoz.
Hanuz ki jori nomus hast dili mo,
Hanuz ki orzuji ozodi dorem,
Rafiqam, küşişoti xuni xudro
Ba toleoi vatan insom nijoremi
Rafiq, sovar nikun: nur menirezad
Axir oftoni saxti neku şodmon.
Zamini rus zi qaflat menixezad
Va xoli porahoji davri şohon
Qator nomhoji moro meanvisad.

Tarçimaji M. H. Bacajov.

[1]) Tasrifţalosi—xohişi tasrifu nomi surovardan.
[2]) Çeqhoji—çeq xodast.

A.S. PUŞKIN.

MAKTUB BA SIBIR

(1827)

Dar zeri masdanho va konhoji Sibir
Az xud nasozeton toqatro çudo:
Nosud namegardad na ojanda axir
Mihnat va küşişoti asloji şumo.

Badsaxtiro xuhari neku mûetasar,
Jasne umed dar zeri zulmoti zamin,
Dilsindagiro mekunad sunjod tasin,
Ajomi xusi mekunad sar mo nazar:

Düşti va jori to dilu çoni şumo
Az maqzi darsandhoji duşman merasad,
Monandi on, ki suxani man merasad
Ozod sa tarqişhoji zindoni şumo.

Işkelu zançirsandiho meşikanand,
Hamxonaho nest meşavand,—ozodi
Peyvoz şumoro megirad so şodi,
Burodaron şamşer na şumo medihand.

(1827) [1])

Tori suxangûjro sadoji otaşin
Omad sajlu atrofi na güşi mo rasid,

Dasthoji mo xostand giraud şamşeri kin, [2])
Lek sar nasini son faqat işkel rasid.

Amo to, şoşer, sarçarer menoş va don,
Ki mo axin laqdiri so hiçroi xud
Dorem takasuri va dar zindoni xud
Bo şodi mexandem na ahvoli şahon.

Noşud namegardad na oxir kori mo:
Az uşqune alanga pajdo meşavad.
Az toriki gardida xalqi mo çudo
Bo sajraqi xos çamsu jakço meşavad.

Zançiri xudro mekunem mo şamşer,
Boz megirunem otaşi ozodiro,
Bo on şahonro mekunem pojmolu zer—
Xalqho zi zulmu çaer mejonand raho [3])

Tarçimaji M. H. Bacajov.

[1]) Dar inço çavosi na Puşkin omadagiro çop mekunem, ki onro jake az detsembristhoji na Sibir sadarqa karda şudagi navista sud.
[2]) Kin—kina, qasd,
[3]) Rabo—xalosi, naçot.

Hajkali A. S. PUŞKIN.

A. S. PUŞKIN dar soIhoji oxsaşeş.

A. S. PUŞKIN.

ARION[1])

(1827)

Bisjor nudem moho na soloji qajiq;
Baazeho noşnoro tarang mekardand,
Niz digaron düstona paxş mekardand
Belhoji zûrro zeri on. Bud çimçiq;
Qajiçciji donoji mo, dar nazdi rul
Xan şişta, mesurd kiştiji vazminro;
Man-ci—nudam pur az imon separvo,
Asula mexondam na onsozhoji mo...
Nogoh oixest girdsodi purşavqun va zûr...
Ham kiştinon gardid qarq, ham onsoz—
Bas man, qazalxoni puri asroru roz,
Partofta gaştam sar kanor so tûfon.
Xonam taronahoji peşro dam sa dam
Niz kurtaji tarro sa oftoo xuşk kunam,
Istoda dar pojoni xarsangi kalon.

Tarçimaji M. H. Bacajov.

[1]) Şeari „Arion" masnoji coquri sarsastje doiad. Beşubha, on so ramz düsthoji Puşkin—dekabristho—va xudi şoeri az tsodiri noxuji (dor va kstorgaji) şürişchoji 14 (25)-umi dekaori s. 1825-um xalos şudagro nişon medihad.

Noxi in şear az fasnai qadimi grekji dar xunsai Arioni şoşer m vçud sudagi girifta şudagijast. Arioo, az tarafi rahzanhoji darjoji az soloji kema p rioita şud, na soloji delfin guftagi mohi savor şudan qati xalos şuda suda.t.

A. S. PUŞKIN

PUGACÛVCIGI

(Jak parca az povesti „Duxtari kapitan")

Har ci mo, pirhoji qarin, gap zaşsm
Şumo, nacahoji çuvon, güş kuned.

(Xazal.

Pes az kodisahoji aşçojini dar peşi saxrarn şoda guzaştagiro caqçaq karda dodan, man lozim hastam, ki az rusuai Orenburg dar oxiri soli 1773-um dar kadom ahvol sodarsa jakrand suxan gufta guzaram.

Gunerajai kalono noji maxkur so xalqhoji nimvabşji sisjor pur sud, ki sohe dar sarduki vaqtho na hukumati podşohati Rosija itoat mekardagi şuda sudand. Har zamon nosozigi najsahkuneşon, na qonuni hajoti gradani omurta nayudageşon, sarukasriju dilsangeşon hukumatro sojid mekard, ki saroji onhoro sutaman zeri dast nigoh doştan, narovati nofsneşero guzaronda istad. Krepostho dar kaminxei çojho andexkardagi şuda sudand, ki na çoho qula jhison şuda, negarin kazakhoji az qadim dar hozhoji rûsiomaji Jaitsk istuqomat karda omadagi qati sand şudagi şudand.

Ame xudi kazakhoji jaitskigi vazifaji oromiju sexsatarji mustofoti maxkurro muhofizat kardan doştagi jakcand vaqt sone saroji hukumat faqoneji oqibatçiju xatarsok şuda monda sudand. Dar soli 1772-um dar şahri markazaşon oqibaş rûj doda gunagi. In oqibaş aa natiçagi corshoji qatiaji sahobati general—Majsr Traversenrz saroji sazkarhoro sa darajagi darkori itoat kunondan dida sudagi, na vaçud omada sud. Dar natiçaji in hodisa Traxsenserz vahşiyona kusta şud, korhoja zahsariji hukumati sa sarvoştaş taqir karda sudand, va dar oxir, oqibaji sahobati qarorshoji nesakmona xomuş karda şud.

In vaqtud jakcand vaqt az sa kreposti Belogorskij omadanam popsar rûj doda sud. Oqibaş sutuman xomuş gutagi sud, jo laki sa maslin sadkirdoru nomi kalonro sardostagi corahoji darkori dida şavad va hargoh agar û na kori kreposti na taki nazorati şumo sudagi dastdarozi kunad, ungoh mumkin qadar sutunan sexsur kuned».

—Corahoji darkori dida şavad!—gufta komendant sajnakagro kaşida, qoqazro pecond.

— Fahmida istodi, sa guftan oson. In sadkirdor az rûji gap naquvat mênamojad; kreposti moho noşad hameş şuda, 130 odam hast xalos, sa in hison kazakhoji sa onho umed sasta nameşudagi namedarojand, man in gapa sa şumo Maksimic picing zada istodagim nest (urjadnik sekin xanda kard).

Lekin, çanoshoji ofitserho, heç oiloç nest, xudhoton tajor karda isteton, şanho navsat qati qarovul suroreton; agare hamlakuni sar şavad, ungoh darvozaja qulf karda, askarhoja suroreton. Tu Maksimic, az puşti kazakho durustak pojida nazar karda gard. Tûna dida nuromada naqz toza kardan darkor. Az hameş zijodtar in gapa nojad az dahn nasroreton, ki krepost sa heç kas in gapa peştar nafahmad.

In farmonhoro doda, Ivan Kuzmic mohoro çavon dod.

Man ham sa qatori Svasrin gapi şunidagimoro taku-rû karda, istoda suromadam.

— Tu ci xijol mekuni, oxir gap ci meşavad?—gufta man az û pursidam.

— Xudo medonad,—çuvon dod û,—nesninem-da. Hozir jagon nişoni sadi nadida istodim. Agare...—in gapro nimkola monda, sa ûjla monda, sexijoli qati sa ohangi operaji frantsuzji saromar sa jak avoz xonda meşudagi, huştak kaşidan girift.

Garçande ki moinsir foş nasavad gufta sarhazar şudem, so vuçudi hamin ham, omadani Pugaçûv dar krepost avoza şud. Ivan Kuzmic, garçande ki zanasro zijoda dûst medoşt, so vuçudi hamin in gapi rustiji sa û imonovari qati gufta şudagiro sa harhol ham sa zanaş nameguft. Xati as general omadagiro girifta, û ustoji qati sa zanaş jak gapro soxta xalos şud. Û guft, ki sa Gerasimi pop az Orenburg kim cixel xasarhoji saçojisi az dahn surovarda nameşudagi omada hast. Vasilisa Jegorova hamun zamon sa mehmoni nazdi zani pop raftani şud, va az rûji maslihati Ivan Kuzmic, Maşaro ham sa qatoraş surd, ki û tanho diq nasavad.

Ivan Kuzmic,dar xona tanho monda,hamun zamon mohoro kasmond va Palaşkaro dar kundaxona qulf kard, ki pojida gapro gûş karda natavonad. Vasilisa Jegorovna az zani pop heç gap fahmida natavonista, gaşta sa xona omad, az xona fahmid, ki vaqti û dar xona nasudan Ivan Kuzmic maslihat guzarondast va Palaşkaro dar kundaxona qulf karda monddast. Vasilisa Jegorona fahmid,ki şavharaş ûro firen doda sudast sa nazdi Ivan Kuzmic rafta sa û savolho dodan girift. Amo Ivan Kuzmic sa in caqidanohoji zanaş heç nafuromad. Û rangasro ham heç nakanonda, va tetiki qati sa hamrûzqori cuqurkonaş.

„Dapama gûş kun çonçekam zanhomo peckahoja xas qati garm kardin. Amo az soloji in kor, voqisaji sâd rûj dodanaş mumkin, man pesaki farmon dodam, ki peckahoja xas qati olov nakunand, salke daraxtu sargu şoxahoji xuşk şudagi qati olov kunand"—gufta çavon dod.

— „Xajr saroji ci Palaşkaja sa kundaxona qulf kardi?—gufta zani komendant pursid.—Baroji ci duxtaraki pecora to gaşta omadani mohoja sa kundaxona sand şuda şişta sud?

Ivan Kuzmic sa inxel savol çavosi tajor nadoşt; û gapeşro gumi kard, zanoaş qul-qula pecida kimci gap zad.

Vasilisa Jegorovna serahmiju firendihiji şavharaşro donista, az û jagon gapi haqiqiro fahmidan mumkin nasudanaşro donista savoldihegro tasq karda gapro gardonda dar xusuai sodaringhoji gûre ki Akulina Panfilovna sutun digar usul qati tajor karda sud, gap surovard. Vasilisa Jegorovna şuai daroz xonaş nasurd va heç donista natavonist, ki vaj gapi noşûjoni dar majnaji şavharaş sudagi ci-soşad.

" Pageş, az namozxoni gaşta omada, zani komendant menoad, ki Ivan Ignatiç az duruni tûn latsca-sangca va cûncahoji majda-cujda va axlothoji sacaho dar duruni on çoj kardagiro surovarda istodast. „In tajoricarihoji çangi karda istodageton paroji ci noşad? Naxoh Ivan Kuzmic haminxel siri semazaja az man pûşonda istode?" Vasilisa Jegorovna xohişmandiji zûr qati harakat kard, ki az Ivan Ignatic az tûqrigi on siri noğûjoni ûro az nojloji cuqurkonihoji zanoneş aazoo doda istodagi gap kaşad.

Vasilisa Jegorovna sudi kori sandçidanaşro az savolhoji seruna dodan sar mekardagi soria, na Ivan Ignatic jakcand savolhoji na korhoji xoçagi daxl doştagi doda guzaşt, maqsad, ki çavosdihanda dar in mijon nofahm sirro foş karda dihad. Soni, jakcand minuta dam şişta, Vasilisa Jegorûvna saxt oh kaşid va saraşro çumnonda gufti.

— Jo sohisi nolami In gaphoji zinl Az in ci mesurojad?

— E, modar!—çuvon dod Ivan Ignatic,—Xudo rahmxûre: askarhoji mo kifojad mekunad, ûq noşad nisjor dorem,tûn noşad ana man toza kardam. Natarsed, Pugacova şikast medihem. Sohini solam mohoja sa dast namedihad, va mohoja xuk namexurad!

Xajr, xudi Pugacov cixel odame?—gufta pursid zani komendant.

Dar hamin vaqt Ivan Ignatic huşjor şuda fahmid, ki sergapi karda sirro nofahm foş kardast, va zanonagro gazid, amo oiloç nanud. Vasilisa Jegorovna ûro maçsur kard, ki û hamaro caqcaq karda dihad. Va in gapro sa heç kas nameguft gufta vasda dod.

Vasilisa Jegorovna vasdaji dodageşro sa çoj rasond va qajr az zani pop digar sa heç kas jagon dahn gap nazad, sa zani pop guftageş az hamin sanan şud, ki govi û hole ham sa poda rafta meomad, va sa dasti on sadkirdorho qaitdaraş mumkin sûd.

Bsadi jak kamtar vaqt guzaştan gapi Pugacov sa dahni hama qaltod. Harki harci meguft. Komendant urjadnikro sa qişloqhoju krepostho şi sa onho hamsoja sudagi firistonda saporiş kard, ki dar har sonat ahvoiro didaja donista nijojad. Urjadnik nasdi du rûz gaşta omada cunin maslum kard, ki û dar cûl az krepost 60 caqrim durtar gala ciroçcahoro didast va az soşgunidast, ki jak quvati noeajon nakarda omada istoda nudast. Ba hol urjadnik jagon gapi saheb natavonist, zero ki na durtar rahtarsidast.

Dar krepost, dar sajni kazakhoşûnişi az muqarari nerun sudaşa vuçud omada istod; onho çamisi kûcaho tûda-tûda şudahamdigareşon kucur-kucur kard gap mezadand. Vaqte ki askari kvaleri jo askari gornizonro medand, tit şuda meraftand. Az pe onho pojandaho firistonda sudsudand. Julaj guftagi qalmoqidini rusi daromadagi, na komdant xasari muhim ovard. Az rgaphoji Julaj maslom meşud, gaphoju xasarhoji urjadnik duriskazaki ravşantaniaat na çûrahmaslum kard, ki û dar nazdi pnişciho nudast va xudagro na rahraşon nişon dodast, rahnar ûro gap zada suromadast. Komendarov urjadnikro avoq kard. Julajro naçoji û tasin kard. Kazho in xasari tozaro fahmida, rost norozigiji xudro najon kardOnho no avozi naland gap megtoftand va Ivan Ignatici bakr suporişhoji komendantiro içro kardagi no gûşhoji xud in maz gaphoji kazakhoro şunavid. Iaknun rûzata menini to, kalagornizonii». Komendant xost, kidi hamun rûz nand kardagaro sûrov çeq zanad; amo urjadnik avoq gurexta nud, almata, no jomi rafiqhoji hamfikraş gurexta

Ahvoli toza netogatiji komendaro zûr kard. Jak noşgir so varaşhoji tasviqotkuni doşta gud. Pnamendati naroji hamin voqisa, ofitserhojaşro çamo kardani şud, az hamin sanan noz xobiş kard. Vasilisa Jegorovnaro jak sabaqaz surovarda az xona uzod nad. Amo az sanase ki Ivan Kmic odami dilsofu rostgûj sabaroji hamin qaşr az on surovkûhnaje ki har mudom surovmegaştageş digar usuli sahobaranajoit.

(Davomaş dar varaqi 3)

„Puşkın nazar ва on ki sad sol peş ва doroji xud va ва çaməijati xud hamajom вud, ва mo zijodtar hamajom мeвoşad“ (KOSAREV).

M.H. BACAJÛV.

Ba ustodi вuzurg

Salom, Puşkin! Salom ustodi purdonam!
Salom, mardi вuzurgi gašta soçil kaçdumu moron!
Salom az man va az mo, ki mulki qadirdonam
Qasul kun misli şaxsi zinda, cun вuzvi hamin davron.

Ki gûjad, ki вa jak asr tu zi mo duri?!
Magar asrho вa dargohat pisand hastand!
Ba sodiqi, вa neknomi va maşhuri
Magar solho va asrho kinamand bastand?!

Magar un ixtijori hurrijatxohi, naçotdûsti,
Magar un otaşi şearijati sarçûş,
Magar un qajrati dilzindagi, şodi, hajotdûsti
Ba asrho meşavad xomûş? . .

Tu hamajomi mo hasti va moro hamsafi gûştin,
Sasas ki tu cunin davroni nekaxtro havas doşti:
Budi çarciji ozodi zi har zavlin
Va narzidi şahanşohon tu tuxmi kina mekoşti.

Agar ci xohiçi narham zadan dogimai şahanşohon.
Zi taarix rohu ilhom, çismu nomatro, —
Va lek taarix, вa oxir, karda onhoro вa xok jakson,
Qirift вo xaşm zi onho intiqomatro.

Vatançoji вuzurgi movu tu, in mulki ozodi,
Gulistoni nahoromru nahorrusxor,
Zamini gašta maвdançoji har neвmat va har şodi,
Zi lutfi inqilob hast вo saвodat jor.

Ba mo вoşad вaziz har mevaji donişu ailmu kor
Va har eçodijoti вaqli insoni.
Darin вûston, cu ustodi вaçlesi вuxanu aşor,
Tu ham az toni maşhuru вuzurgoni.

Karomoti вaçinat dar zamoni mo nigast muçro:
Turo donand va xonand, karda har dam jod,
«Slavjanro ci nasli noqurur, ci fu, ci tungusho»,
Ci ûrsek, ci jahudiji zi zulm ozod.

A. S. Puşkin dar Mixajlovsk. (Surati xudoznik Serov)

KORGAR (JÛ. KÛRAJÛV)

BA PUŞKIN

Sakli mardi sohibi asroru roz,
Sohibi nutqi şirin, pûrdonu soz,

Az nazar hеç dur nagardad dojimo;
Mehri û вar dili man gardida ço.

In aipomardi вuzurgast, xuвuroв,
Mûji muşkini aijohaş xûrda тoв.

Puşkini sohinkalomro dar çihon
Hama medonandj zi xudu to kalon.

Az qazalhoç dil вigardad hamcu kûb,
Gardidami вo rasmi û man rû вa rû.

Dar xijol вud qarç вutun kalaji man;
Mesikardam on zamon вo û вuxan

— Bulsuli вuxoni insoni dar zamon,
Dar haqiqat, tu вudi, e pahlavon.

Tu вudi вarçaşma dar eçodijet,
Tu вudi вar zidi şohu zulmu dod,

Hamcu вulвuli mesudi tu dar qafas,
Qirajçon dar davri tu, dar har нafas,

Mesikardand hamla вa pangoli tez,
Cunki xonişi xuşat dar şon va niz,

Bud вa on qirajkalon cun jak вalof;
Dardi dili ahmaqon вud вedavo.

Rohi maxlas mesikofti har zamon
Bar xudat, nis вar tamomi maxlumon.

Az вarçi ozodi dojimo kûşişot
Mesikardi вud fiqon şahri naçot!

Sis-sijoh вud вogahon rûji havo,
Çimçiqi hukmron вud dar har kuço.

Şohi maluvni sitamgar fitnakor
Zâd вa dili Puşkinam zahr hamcu mor.

Dili Puşkini вuzurg narçir вud,
Qomati in pahlavon dar zer вud.

Dar вazo gardida on dam maxlumon,
Dar safo qirajkalon вo qirajçon.

Taxtu вaxti вohi maluvn gašt xaroв,
Qirajçon az inqilos gaştand kaвon.

Nest вudand işkelu вand, haвaxonaho,
Rusija gašt maвdani ozodiço.

Maвdani oftosi zûri inqilos
Mamlakatro purquvat kard xuвuroв.

Puşkini вoqil va ustodi вuxan!
Cun caman gardida hast turo vatan.

Asarat dar mamlakat hast marçzanon,
Hamcu marçi osi darjoji kalon.

Cun daraxti вeraвol on dar qater,
Navdaho dorad вa xud вad-вad вazor.

Zon dili paçmurda meojad вa zavq,
Xalçi mo xonad varo вo zavqu şavq.

Gar guzorast cand вidi solho вazor
Nomi tu hast zinda dojim dar qator!

DAR SOVNARKOMI UZBEKISTON

SOLI PUŞKINIRO NIŞONI KARDA GUZAŞTAN

Sovnarkomi Üzbekiston qaror kard, ki saroji 100 sola şudani rûzi vafot ofтani şoeri вuzurgi rus A. S. Puşkinro nişoni kardan ва zanoni mi-jathoji mahali jak qator asarhoji Puşkin va adanijoti az вonati û nudagiro tarçima karda şavad.

Dar soli 1937-um ва zanoni Üzbeki «Jevgenij Onegin» (tarçimaji Oj-bek), «Fontani Baxçisaroj», «Jasiri Kavkaz» «Rusalka», «Motsart va Şajeri», «Nazoratçiji istgoho», «Dux-kari kapitan», Maçmuaji şeorhoji dirki, qisaho, sarguzaşti Puşkin va maçmuaji maqolahoji az вonati û nudagiro naşr karda meşavad.

Ba zanoni jahudiho-ji mahali «Dun-ovskij», qisaji «Mohidor va mohi-ça», «Zindagoniji Puşkin» (Veresa-ev) va «Nazoratçiji istgohro» naşr karda meşavad.

Ba zanoni ujquri «Mohidor va mohica» va «Qisaji Sohi Salton» ва tirazi 3 hazor naşr karda meşavand.

Ba doxili solhoji 1937—1938-um ва zanoni Üzbeki hama asarhoji asosiji Puşkin naşr karda meşavand.

Junlleji Puşkin hamcunin dar nazdi ninliotekaji gosudarstvogi vistavkaji respunlikoniji puşkini jela kardan qati nişoni karda meşavad. Narkompros naroji maktanho vistavkaji megaştagi va dar nazdi Arki pioner-ri vistavkaji surathoji sacakona tas-kil medihad.

Qaror karda şud, ki dar Toşkand ва Puşkin pamjatnik monda şavad. Instituti adanijotu zaçon, maktani № 37-umi Samarçand va №39-umi Namangon va inliotekaji Samar-qandro ва nomi şoeri вuzurg mon-da meşavad.

(UzTAG).

Jubileji Puşkin dar Selmaş

10-umi fevral dar zavodi Selmaş ва munosibati junileji A. S. Puşkin вabi kalon guzaronda meşavad. Baa-di az вonati ahmijati junilej saxan kardan, komsomolho harxel şeorho-ji dar вonati û navista şudagiro xonda medihand. Baad az in, az вo вati rohi eçodijoti Puşkin lektsija xonda meşavad.

Kruzoki dramatikiji zavod naroji вani Puşkin «Lûliboro» tajor karda istodast. Çuvonhoji zavod şeorhoji Puşkinro ва zaronhoji Üzbeki va rusi xonda medihand, jak parda az namojisi «Boris Godenûv» monda meşavad. Ekonomist rafiq Rutenberg az hozirhoji operaji «Motkaji qara» va digaraş xonda medihad, Duxtari вuzgalteri zavod Lida jake az rolhoji «Jevgenij Onegin»ro içro mekunad. Kruzoki naliti ва tahti rahnarji rafiq Zaid Tursunûv ma-zurkaji namojisi «Boris Godunûvro» içro mekunad.

Dar rûzi junilej zali klubi zavod вo portretholoji kaloni Puşkin, ki onhoro talaвaji maktani FZU Kalçuzin kaşidagiast, rostu orasta karda meşavad.

Talaвaji digari FZU—Seredin—ga-zetaji devoriji puşkinro az surat-hoji darkori ibtijoç kunond. Sahna-ji klub вo suxanhoji Lenin va Be-linskij ва xususi Puşkin вaxşidagi orasta karda meşavad. Ba devorho-ji zal parçahoji asarhoji Puşkin, ki вo-barihoji kalon-kalon вavista şu-dagi Rastand, ovezta meşavand. Ba devorho bamcunin surati qahramon-hoji Puşkin—Lenskij va Tatjanaji ва vositaji xudoznikhoji zavod ka-şida şudagi zada monda meşavad.

Dar koridori klub ва munosibati junileji şoeri vistavka jela karda meşavad. In vistavka az asarhoji puşkini, rûjxati kitoho, foto-gaze-ta va harxel suratho ainorat. has-tand. (UzTAG).

Talaвaji sinfi 5-umi maktani 81-umi Toşkand ABO ÇOQILÛV 6-umi fevral dar şari puşkini şeari «Excegi monumentum» Puşkinro xelo naqz xonda dod. (Foto Kotljarevskij).

(Davomi varaqi 2).

«Ila man migoh kun, Vasilisa Je-gorovna,»—şulfa karda guft û—me-gun ki Gerasimi pop az şahr...

— «Durûqgûji nas, Ivan Kuzmic, —gufta zanaş gapaşro lad dod,—man medonam tu mexohi ki maçliscek ça zada вe man ar tûqriçi Jemil-an Pugacov gap taku rû karda nu-ojeton; amo in korata aknun ne-an karda nametavoni». Ivan Kuz-ic caşmhojaşro az xonahojaşon nu-ovard.

«Xajr çonçekam,—guft û—jak вor ki çamisi gapa medonisti majlaş, ştodan gir, mo nazdi tu gapa san-da menurojem».—«Hov,hov—guf-a Vasilisa Jegorovna çuvon dod,— nşamzili na tu heç namezenad: ajr ofitserota kas mon».

Moho noz çâmə şudem. Ivan Kuz-ic ва moho dar peşi zanaş muro-eatnomaji Pugacov firistondagiji aholsti kim-kadom kazaki nimko-a savodnok navisonda şudagiro onda dod. Bosmaci xohiçi kreposti oboro paxş kardan doştageşa dar aroçiatnomeş eajon karda, kazak-oja soldathoro na şajkaji man qa-a şaveton gufta çeq zadast, na ko-andirho вoşad tasdiq kardast, ki eçi rahi in kora nagirand, nahoşad astaju ovexta meşaveton gufta na-istast. Çumlaanadiju gaphoji mu-eçiastnoma daqal, amo na majnaji damhoji açnani jas mekardagi nud a onhoro вosi kunondanaş jaqin bud.

— Û çixeş duzu firengar şudet! — Bo avozi saland guft zani komen-ant.—Bo cihoja na moho taklif me-karda вoşad! Ba peşvozaş вuromada, as taki poçes вajroqhoja pahm ku-em-ci? Hûj, kuçukacajel Û namo-oxand-ci, ki ça moloxaj cil solo-ar in xizmatamojem, va xudojo-akur caşmhomo sixa şudagije! Na-oh ki haminxel komandirhoji na api in вosmaci medaromadagi joft avand?—

— Ba xjolam, inxel komandirho ojad joft naşavand,—çuvon dod van Kuzmic.—Amo az noloji avo-aho in вadkirdor nisjor krepsthoja вuxaxr karda giriftagi menamojad.

— Maslum şuda istode, ki û ha-ijstan ва quvat şude,—guft Svan-ov.

— Ana hozir quvati baqiqeşa do-

nista megirem,—guft komendant.

— Vasilisa Jegorovna, kalidi am-nora ва man te, Ivan Ignatic, вoş-qira girifta nijor va na Julaj far mon deh, ki qamcinhoja sijorad.

— Bardoş kun, Ivan Kuzmic-guf-ta, zani komendant az çoş xest. Saur kun, ki man Maşaja az xona ва jagon çoji digar karam, nahoşad avozi doda şunida, zahrakaf meşa-vad. Man ham вoşam rostaşş guftor-ça, ва didani in namojişi cappursi-ju şatazani muştoq nestam. Xajr naqz moneton,—gufta вuromada raft.

Satazaniju вazondihi, dar vaqti qadim dar rasmu tariqi korhoji sud-kuni ham cunon reşa girifta omadag-ni вud, ki farmoni nekiji on вazon-dihiro az sari gunahkor menardoştag-ti xelo vaqt ва aamal guzaronda naşuda meistod. Baroji gunahkorro putunan negunoh kardan, ûro вazon doda, ва dahni xud içror kunondan lozim hast, gufta fikr mekardand,— haminxel fikr na ças ki ne taku naçaji juristona durust fikr kardan nerun menoşad, cunki agar içror naşudani gunahkor negunoh suda-naşro ва qavli onho rafta isnod namekunad gûjem, ungoh içror su-danaş, az vaj kamtar вojad gunah-kor sudanaşro isnod kunad.

Hato dar vaqti hozira ham man az dahni ahli sudhoji kûhna meşu-navam, ki onho ва nest kardani ba-minxel tariqati vahşi rizo hastand. Dar vaqthoji mo heç kas dar вonas-ti lozim вudani şatazaniju вazondi-hi şuna naçoşt-na ahli sud va na karda вoşad! Ba peşvozaş вuromada, as taki poçes вajroqhoja pahm ku-em-ci? Hûj, kuçukacajel Û namo-oxand-ci, ki ça moloxaj cil solo-ar in xizmatamojem, va xudojo-akur caşmhomo sixa şudagije! Na-oh ki haminxel komandirhoji na api in вosmaci medaromadagi joft avand?—

— Ba xjolam, inxel komandirho ojad joft naşavand,—çuvon dod van Kuzmic.—Amo az noloji avo-aho in вadkirdor nisjor krepsthoja вuxaxr karda giriftagi menamojad.

— Maslum şuda istode, ki û ha-ijstan ва quvat şude,—guft Svan-ov.

— Ana hozir quvati baqiqeşa do-

sudagi sudand; naçoji riş jaicand mûji safedca zada вuromadagi su-dand; qomataş past, xudaş kojidagi va puştaş ouz şudagi вud, amo caşm-hoji tangakaş hole olor вorin me-toftand.

Komendant az nişonihoji vahmno-ki jasiri işkel ва po oşuişçiji dar soli 1741-um çazo doda şudagiro şi-noxta:—Ehe!—guft.—Hov, dida şu-da istode, ki tu gurgi kûhnaji dar domi mo aftoda вuromadagi. Mas-lum ki, tu вori avaj oşûşş kardag-gi nesti, sâri haminxel şilîq taro-şonda şudaget in gapro tasdiq kar-da istode. Poştar ajo ci; gap zan, tuja ki firistondagije?

Boşqiri pir dam şişta ва komen-dant nazari вemaanegi qati nigoh karda istod.

— Bagi ci dam meşini-gufta Ivan Kuzmic gapaşro davom kard: —joki namefahmi, lafzi urusija na-medoni? Julaj az û purs ci ûja ва krepostamo ki firistonde?

Julaj savoli Ivan Kuzmicro ва za-noni tatari takror kard. Amo şoqi-ri ва û hamun nigohi avalangeş qa-ti nigoh kard va jak dahn gap ham çavon nadod.

— Jakşi,—hole tu harho gap za-ni ki,—guft komendant.—Bacaho! Qani kamrâli ahmaqiji raxşdoraşa az tanaş kaşeton va ва puştaş xim-ça furovarlan gireton-ci. Julaj, ni-goh karda ist, ki ûja durastak soz karda zanand!

Du invalid liosi soşqiriro ва ka-şidan daromadand. Rûji jasiriji nad-saxt, setoqat şuda istodageşro ni-şona medod. Û monandi hajvoneki ва dasti aacaho qaltidagi, ва cor taraf nigoh mekard. Vaqte ki jake az invalidho dasthoji ûro girifta sa-ndi şusha nadoşt-na ahli sud va na gunahkorho. Jakşalam, farmoni ko-mendant jagontaji moro muthajiru setoqat nakunond. Ivan Ignatic az pusti noşqiri dar amaori zani ko-mendant qulf karda şudagi raft va mendant qulf karda şudagi raft va naodi jakcand minuta asariro ва xo-naodi jakcand minuta asariro ва xo-naji peşangi ovardand. Komendant naji peşangi ovardand. Komendant farmon dod, ki ûro ва nazdaş nijo-rand.

Boşqiri az noloji ostona ва zûr qadam monda guzaşt (dar pohoja işkel zadagi sud), telpaki darozaşro kaşid, nazdi dar istod. Maa ва û nigoh karda jak qad paridam. Heç vaqt in odamro az esam nameşuroram. Û qadri 70 menamojid. Û senini va negûş sud. Mûjhoji saraş taroşida joftani muaorifu çori şuda raftani qoşidahoji odamdûstdori muthajir naşuda nameмonam. E, mardi çu-von! Agar navistahoji man ва dasti tu qaitand, ва jodaf.j ni-jor, ki taqiriholi sehtaru mustah-kamtar onho menoşand, ki agar so-ho ва natiçaji ne beç xel xulfaty вazondihi sehtar şuda, ва vuçud omada noşand.

Hama muthajir mondand.

«Nu-guft komendant,—dida istode-dem, ki az û jagon gap girifta na-metavonem. Julaj, noşqirija ва am-sor nar. Va moho, çavonho dar noşati jak xusus soz kamtar gap zada mesurojem».

Mo dar вonati ahvolamo gap za-da sançida istoda вudem, ki ва no-xos Vasilisa Jegorovna hanasazanon va tanisati pureşon ва xona daro-mad.

— In ci gap, tuja ci şud?—gufta, komendant вo huşi kandagi pursid.

— Çigarhom, kor lanç! — çuvon dod Vasilisa Jegorovna. Nizne-ozers nij imrûz sahari girifta şude. Xir-matgori Gerasimi pop hozir az ha-munun gašta omad. Û sahri ci ta-riq girifta-şoma dide. Komendantro çamisi oft serho ovexta şudin. Ça-misi soldatho ва jasiri girifta şu-din. Boxanar noşeton, sadkirdorho ва insun ham meomadin.

Tu xanari nogohi maaro zijoda karaxt kard. Komendanti krepsoti Nizne-ozernij jak mardi çuvoni taqe-ru xoksor вud, mau ûro mesinox-tam: du mah poştar û zani joşeş qati ва Orenвurg omada вud, va ва xonaji Ivan Kuzmic furomada вud. Krepsoti Nizne-ozernij az kreposti mo 25 çaqrim duri doşt. Soat ва soat moho ham ana hozir Pugacûv paxş karda meşojoşd gufta, ûja kardanamo darkor şud. Baxtu tolosi Marija Ivanovna namojişi zinda вo-rin ва peşi nazaram omad va dilam az zadanaş mondagi soşin şud.

— Ivan Kuzmic, gûş kuned!— guftam man ва komendant.—Vazi-faji mo, krepoata to ramaqi oxiri-namoja muhofizat kardan monoşaş; dar in xusus gap zadan ham hoçat nest. Amo dar вonati zanhoja nexa-tar kardan ûja kardanamo lozim hast. Agar rah jela вoşad, ungoh zanhoja ва Orenвurg firsoned, joki-ja jagon krepoati duri estisori, qa-dami вadkirdorho ва onço narasida memondagi uzod kuned.

Ivan Kuzmic ва zanaş nigoh kar-da:

— Tu çonçekam gûş kun, to in oşûişçihoro xiri dast kardana, dar voçiaa zumoboja na jagon çoj az krepost durtar firsoaim—ci? —me-guft.

— E, naſo nadorad!—guft mani ko-mendant.

— Qanin haminxel krepoati ва hamun ein ûqho narasida memon-dagi? Krepoati Belogorsk az noloji eijaş katarnok şude? Xudoja şukur, in soli nistu duje ki mo dar inço zindagi karda istodem. Boşqiriho va qirajhoja nisjor didem: Xoh-maxoh az Pugaçûv ham xâloe şuda memon-dagim!

— Nu, çonçekam,—gufta, Ivan Kuzmic muqonil, raft, — jak nor ki tu ва krepoati mo umed xasti, majlaş gištan gir xajr. Majaşa mo ci kor mekuneme? Xajr, agar garava surem, jo jordam gavad-ku naqz, amo agar sadkirdorho krepoata gi-rand, ungoh-ci?

— Xajr, un vaqt...—dar hamin vaqt Vasilisa Jegorovnaro zanaş girift va rangi rûji kandagi qati dâm gişt.

— Ne, Vasilisa Jegorovna,—guf-ta, komendant gapaş ва zanaş dar oumraş zori aval jas karda istoda-gşro dida, suxanaşro davom kard.

— Maşaja ва hamin çe mondan tûqri zamenajoçd. Ûja ва Orenвurg. ва nazdi modari krestoşaş mefiroa-nem: ин taraf-na ham askarho va han tûnho nisjor hastand, va qal-aeş ham zangija. Boz ва tu maslihat mediham, ki tu ham hamrohi Ma-rija ва hamunsun nev. Aajf ki tu kampiri, medoni agar hamlakuni ва av, şavad, holat ci noşavad?

— Nazş,—guft zani komendant,— haminxel mekunem, Maşaja mefir-aonem. Amo raftani mana dar xo-aat ham namenisi: man namemaram. Ba soli piri az tu çudo şuda ва xu-dam tarafhoji noşona ва gûri tan-hoji koftana namexoham. Jakço zin-dagi kardan, jakço mardan.

— Xajr ва haminaş ham man ri-ço.—guft komendant.—Nu, suati ço.—guft komendant.—Nu, suati kardan darkor nest. Rov, Maşaja ва salar tajor kun. Pagah saharij saland ûja uzod mekunem, garcan-de ki odami zijodi nadoşta noşem ham, ва qatoraş odami jaroçnok hamroh mekunem. Maşa qanin?

— Bâ peşi Akulina Panfilovna şişte—guft zani komendant. Girifta şudani krepoati Nizni-ozernija şunida dilaş nexud şude; metarsam, ki kasal naşavad. Jo sohiri soiam, ci-xel rûzhoja dida istodem!

Vasilisa Jegorovna ва harakati duxtarro firistondan şuda raft. Ko-mendant вoz gap zada istoda вud, amo man ва gapaş qati naşadam va gapaşro ham naşunidam.

Marija Ivanovna rangi rûji kan-dagiju caşmhoji girjoeofud ва naho-rîji pas omad. Mo xas şişta xûrdem, va az sari dastarxon teztar xestem; odamhoji ahli xona qati xajrxûşi karda, moho xona ва xona raftem. Amo man donista şofamro az jodam surovarda, monda rafta şudam, va saroji enro giriftan gašta omadam: ва dilam gašta вud, ki Marija Ivanovnaro tanho meşoam. Dar voçiaa u man qati dar dahni dar vo xûrd va şofro ва man ded.

— Xajrxûş Pûtr Andreiç,—guft Marija Ivanovna, va osi caşmaş halça zad:—mana ва Orenвurg firiston-da istodin. Zindaja neksaxt вoşed, mavolo xudo mohoja ва kandigar vo xûrmat; agar ne. . .—dar hamin vaqt Marija Ivanovna ва girjon da-romad. Man ûro quooq kardam.

— Xajrxûş, parişţim—guftam mani —xajrxûş çonçekam, dûstdoram! ne-var kun, ki har ceki şavam; dar kadom ahvole ki noşam, fikri oxr-rinam, ва tu va namoxi oxirinam ва xoliri tu meşoçand.

Maşa saraşro dar noloji tavçi di-lam monda, saxt girja kard.

Man otaşin şuda ûro selsa karda, saroşemaqi qati az xona вuroma-dam.

Tarçimaji R. Sadalov.

AHMIJATI EÇODUOTI PUŞKIN BAROJI MO

Jodovarçje lü na dar xasnoi 100-solaçji ölm vafoti A. S. Puşkin kxoln Sovetom, na ünşat ahmijati kxarisi dxoçod, xalkn oxlo baroji na ölm ojlodtar na pye rufkasi xaçon va ainaçoli kar mihati dar SSSR, xolçin sufagi, xalçji xoz xjodtar xalaçi çodan xaçaat va kxalti xafçji çoxcho va navçandxaçji mo, xaroji pajdo çodani kxirhoji xavi çoxcho va navçandxaho xaroji xoz kam xjodtar xolar kardani mukaxalti kxuçaçiçji xaçaji mihaxkaçxo, çümali xolo kxlor dexaçd.

Alçatxa ün jodovarçja sadsolagiji rüxi vafoti A. S. Puşkin fuçat dar xaroçani mamlakati sovati na pogxaçxi ahaçjot va taraqqiçoti fikriçji kama mihaxkoçi SSSR xaçaj çoja tavoxmaçgjaat. Oraçji A. S. Puşkin dje dil dogaçr:

«Havad avçaçji man sar suzurg
Rasçja sar to pe
Va no har jak esson dar on kxvand nomi maro gaftery.

fuçat dar SSSR dar natiçaji taraqqiçoti xjoçi ijtimoçi va mahançji az na asmal zmemadagjiaat. Baroçi ixro ravçaz tar xjoçn dodan mo na tariçi anaçoçja jak mxoolro mexjorem.

Dar soli 1936-um dar mamlakati Rosçjai soviç sadsolagiji rüxi tavalud çudani A. S. Puşkin jodovari kxeli çuda çud. Amo kadem milat va kxdma xalç az on xasar doçr? Mabo, jahxdhoçi mahali, masalan az on bç xüj nazarda xudem va bç xasar ham nadoçtem. Dar najni digar milathoçi Rosçjai soviç ham kol kamin xud. Dar on soli Puşkinro fuçat jak tüdaçi xurdi odambo na «jodo evarda xudand; rahxarhoçi hukumati feodaliçu xursaxi xo sardorçji podçoh xo tamomi quvatxoçn harakat mekardand, ki nomi Puşkinro az xalç pinhon kunand, hato va harakat mekardand, ki nomu nçoni ixro xarham zaxand. Amo ibçdçlati Puşkin na zamoni jahxdhoçi nasr çudani miqdori nisçori harçel çeorhoçi nafisi zeno va peşravçji ummumçji sifati zamon va adançjot va dar şaxhoçi jodovarçji Puşkin az tarafi hato nacahoçji xurd va navrasi maktaxxon navista çudani harxel çeorho va prozahoçi nafisiro mexjom. Mo novar dorem, ki dar ojanda az najni somaji mihnatkaşhoçi SSSR vaçdar in çumla mihnatkaşhoçi xalçi jahudi dahho va şadhoçi digar çoeer va navisandahçji nav pajdo çuda monandi A. S. Puşkin xo sanoati qalami xud kajfi hamaro aalandi xardoçta, sifat va xadisiçati zamonro na daraçaçji solitarin surovarda, onro na peşravçji ummumçji sjosat, içtisod va madançjati tamomi SSSR baroçar mekunand.

I. N. Mahvaşuv.

Dar ü dar oxiri hamin şçari xud dar davri soveti cixel guzaştani jodovarçji A. S. Puşkin va dar najni hama milatho ci xel qadru qimat doştani ixro nişon doda cunin menavisad:

«Karomati oaçinat dar zamoni mo signat muçro:
Turo donand va xanand, karda har dam jod,
«Slavjanro ci nasli so qurur ci fin, ci tungushro,
Ci özsek, ci jahudiçi xi gulin cndo.

Jo rafiq Kürajüv, ki incunin jake az şoeerhoçi xo talanti mo menoşad, dar xamsi Puşkin cunin menavisad.

Tu sudi sarcasma dar eçodiçot,»
Tu sudi sar zidi şohu zulmu dod.
Hamcu zulxui mesudi tu dar qafas,
Qirqiçon dar davri tu dar har nafas.

Mexikardand hamia so pangoli tez,
Cunki xonişi xuşat sar şon va niz,
Bud xa on qirqikalon cun jak xaçle,
Dardi dili akmaçon sud xedavo».

Dar pojontar rafiq Kürajüv cunin menavisad:

«Taxtu naxti şohi malxun gaşt xaron,
Qirqiçon az inqilon gaştand kanom.
Puşkni soçil va ustodi suxan,
Cuu eaman gardida hast turo vatan,
Asarat dar mamlakat hast mavçzanon,
Hamcu mavçi oni darjoji kalon».

Asarhoçi Puşkin, dar haqiqat, dar najni somaji mihnatkaşhoçi jahudi, dar najni maktaxxonho, navisandaho va şoeerho haminxel maşhur şuda, onho haminxel xa harakat darovardagjast, ki dar natiçaji on mo dar mudati jhato jak haftaji jodovarçji mexikardand. Oktjabr in «xarhamxazandaho» xarham zad, xalqho va milathoçi soçimondaro na sjosat va madançjat doxil karda xa hamtür daraça rasond, ki hamaji onho dar in xadsolagiji rüxi vafoti Puşkin az xud to kalon iştirok kunand.

Xusterini şoeeri jahxdhoçi mahali rafiq Bacajüv dar şeari xud «Ba ustodi suzurg», ki na munosabati jubileji Puşkin navistagjast, in fikro rayxantar nişon doda cunin menavisad:

«Agar'ci xohişi sarham zadan doştani şahançoho
Zi tasrix ruhu ilhom, çismu nomatro,—
Va lek tasrix, na oxir karda onhoro na tok jakson
Qirift xo xaşu zi onho intiqomatro».

Dar şeari xud «Ba ustodi suzurg», ki na munosabati jubileji Puşkin navistagjast, in fikro rayxantar nişon doda cunin menavisad:

«Agar'ci xohişi sarham zadan doştani şahançoho
Zi tasrix ruhu ilhom, çismu nomatro,—
Va lek tasrix, na oxir karda onhoro na tok jakson
Qirift xo xaşu zi onho intiqomatro».

Namudi gazetaji devoriji maktani 81-umi Toşkand na munosinati 100-solagiji vafoti A. S. Puşkin surovardagi. Foto Kotljarevskij.

ŞOƏERI DÜSTDORI TAMOMI XALQHO

Mo Iorüz rüzi jodovari, — sadsolagiji vafoti şoeeri surugi rus Aleksandr Sergejevic Puşkinro meguzaronem. Dar tamomi şahru rajonho qiçloqa xoixozho, xorxonaju idoraho, maktaxu çojhoji madaniçatnok jak hisoa mekunad.

In az hamin xusus gap mezanad, ki Puşkin holeka dar hamun vaqt —soihoji 1820—21-um najni xalqho jagon tafriqaje namonda, na onho jakxel nazar mekard. Az hamin sabab mo Puşkinro şoeeri suzurgi tamomi xalqhoi soveti hisob mekunem.

Jahudihoçi mahaliji Uzxekiston ham Puşkinro xelo düst medorand. Un du—se asarhoçi xurdi ü, ki na zasoni modariji mo tarçima şudagjast, no xohişi zür zonda şuda istodin. Agar az şearhoçi Puşkin 25–30 raçaji çoji tarçima şudageçro dar maçlishoji vaseei xalq xonda dihem, xalq onhoro xelo naqz güş mekunad.

In az hamin xusus gap mezanad, ki mo sojad as masalaji asarhoçi A. S. Puşkinro na zasoni xud tarçima kardan durustak diqat monda, onro dastrasi oomaji vaseei jahudiho kunem.

Ba peşrav şudani kori ççodiji xudi man asarhoçi A. S. Puşkinro xondanam xelo tasiru jordam karda istodast. Asarhoçi „Dubrovskij", „Duxtari Kapitan", „Jevgenij Onegin", „Jasiri Kavkaz" va tomi corumi maçmuaaji asarhoçi şoeerro (ki dar on tamomi prozaji ü darovarda şudagjast) xonda, man az ustoji suxan va az şoeeri suzurg xelo cixhoro joa giftta istodim.

Ba nazdi xud cunin vazifa mondegjam, ki tamomi asarhoçi A. S. Puşkin (na zasooi rusi kantar qini ham kunad, ki) mexonam va na rajiçhoçi xud inro masiihat mediham.

Na isandaji çuvon M. Jishoqoçüv.

—o—

Baroji ci mo Puşkinro düst medorem

QQOND. Talaaahoçi pedtexnikumi jahudigi asarhoçi A. S. Puşkinro no havasi zür xonda istodin. Baroaari asarhoçi Puşkinro xondan, najni talaaho dar xususi adaaijot sançiş va aahsu-munozira pajdo şuda istodast. Har jak cizi navi az asarhoçi Puşkin mexondageçonro onho dar vaqti va zilahoçi darshoçi adaaijotro içro kardan, cun dasturaamai munlaat surda istodin.

Man xudam aa davri zindagoniji studentim xelo asarhoçi Puşkinro xonda auromadam. Asarhoçi ü aa man taairi zür saxçidand. Hamaji asar hoçi ü zavçovar va zinda menoşand.

Baroji ci mo Puşkinro düsd medorem?

Odami asarhoçi Puşkinro mexondegi dar naluça vatandüst meşavad, odamro hurmat mekardagi meşavad, zindagoniro düst doşta, noz xohişi vaqti aisjore zindagoni kardan mexoad, zindadii şuda va aa surauazija dugmani qadiçon meşavad. Puşkin no haminxel asarhoçi ahmijati xudro beç gum namekardagi aa mo xele nazdik meaoşad. Mo üro xele düst medorem.

Puşkin nazar aa doroji xud aa dorçji mo zijodtar namajom hast. Hazor-hazor mihnatkaşhoçi mo aaçhoçi üro xonda, vatani aotsialistiro aoz zijodtar aizatu hurmat karda va az pangoli duşman muhofizat mekardagi meşavand.

Talaaaji ped axnikum. S. Normatüv.

—o—

Tajori aa jubileji-sadsolagiji vafoti A. S. Puşkin

BUXORO. (Az muxsiri maxsusi mo). Fanniksji darzdoziji „Partizezdi 16-um" dar aonati jubileji 100-solagiji şoeeri suzurg va aunjodkunandagi zaaoni adaaiji rusi A. S. Puşkinro guzaaondan zür tajori dida istodaai.

Hozir har rüz, dar vaqthoji damgiri va aaad ar kor, korkunhoçi klub aaari Puşkin „Duxtari Kapitanro" aa raaocho xonda doda istodin. Ba munoainati jodovariji Puşkinro guzaaondan 11-umi fevrai maçlaai tantanadori raaocihoro guzaaonda, dar aonati zindagoni va eçodijoti ü doklad şunavida meşavad.

Dar klub az asarho va az auraihoçi harxeiji Puşkin vistavka taşkil doda şudagjast. Xususan qiroatxoçaji fanrika saroji raaocihoro aa asarhoçi Puşkin oano kardan naqz kor aurda istodast. Dar qiroatxona aurcaki Puşkin taşkil doda şud.

Dar şaai Puşkin gazetaji devoriji maxsus aorovarda meşavad. Raaocihoçi aa asarhoçi Puşkin oano şuda istodagi aa gazetaji devori fikri xudro navista istodin. Havaakorhoçi kruzoki xudxurandkunifi nazdi klub nudagi saroji dar şaai Puşkin az şearhoçi ü xonda dodan jakxand şearhoçi aa zaaoni jabudigi tarçima şudagiro azjod karda istodin. Dar on şaa aaad az maçlis konteat va kino-kartinaji «Dubrovskij» monda meşavad.

Ja. Sijünüv.

Şaai puşkini dar klubi Üqci

TOŞKAND. 6-umi fevral aahna va zali klubi Üqci harçoniaa rostu orasta karda şudagi aud. Dar devori orasta karda şudagi aud. Dar devori aahnaji rü aa rüji xalq nudagi auaaai rü aa rüji xalq nudagi auaaai rafiq Stalin rati kaloni vozdi auzurg rafiq Stalin aa ranghoji aarçoai kaşidagi nur aa poloji kurailhoji aalaad ajuathoraji Lenin va Stalin monda şudagi nudand.

Dar jak davori aahna nazdik budagi gazetaji xuçrüji aa munoainati 100-aolagiji vafoti A. S. Puşkin naholati talaaahoji maktaai 81-um dar aurovarda şudagi zadagi aud. Dar in gazeta zindagoniju kori eçodiji Puşkin hartarafa nişon doda şudagjaat. Ana, gazetaji devori, ki on «Baroji taalimi udarniki» nom dorad, aa maşavad. Dar taki portret taifrahoji 1799—1837-um navistagi meaoşad, ki in taifraho aolhoji tavalud va nonud şudani Puşkinro nişon medihand. In gazeta hamtür aaçojin aurovarda şudagjaat, ki dar inço qaşr aa maqolahoji dilkaş, aurathoji aacaai Puşkin, xonaji njanjaji ü, naaaho dar davri hajkali Puşkin, Puşkin naşni dekaraiatho, şear xonda dodani Puşkin va d. d. aurathoji naqzi ü dida meşavand.

Dar joni gazetaji devori varaqi «Adamijoti rus dar aurata şearho» dar aonati «Jevgenij Onegin» aurovarda şudagi avextagi aud. Dar aaloji aahna dar mijonçoji lataji aurx portreti A. S. Puşkin va dar du joni portret cunin lozung:

«Puşkin nazar aa on ki aad aol peş aa doroji xud va aa çamaajati xud namojon aud, na mo zijodtar namojon meaoşad (Kosarev)—navista zada mondagi aud.

Dar zali klun talaaahoji maktani 81-um va padaru modarho çamo şuda ço na ço şuda niaastand.

Mudiri oilmiji maktan rafiq Fuzajlüv maçlisro jela karda, auxani madxalji xudro gufta, aa dokladci rafiq Jaaçüv Kalontarüv auxan dod.

Dokladci muxtasar az auromadi içtimoaiji Puşkin, ajomi ü, zindagoni va korhoji eçodiji ü, cixel aa hukumati podşohi va aa lanajgjüjhoji on nazar doştani Puşkin, cixel va naroji ci nonud şudani Puşkin va naroji ci mo Puşkinro düst medoştagjimoro gufta dod.

Baad az doklad talaaahoji maktan aa noloji aahna auromada şearhoji A. S. Puşkinro xonda dodand.

Tarafi aehtarini şearxoniji talaaahoji in maktan onast, ki onho peş az şear xondan, maqsadi on şearro gufta medihand.

Talaaa A. Qoqülüv şeari «Exegi monumentum» («Man jodgori soxtam»), Murdaxajüva şeari—«Bandi», Rafoülüv «Maktun na Sinir» va Iljaic—«Quvon az Sinirro» xonda dod. Baad talaaaho Hajimüva, Hajimüv, Ojolinüva, Jusupüv, Socakülv, Rahmiüv, Jishoqüva, Bonoxonüv, Tolmaaüv va Yusuvajüva «Qisaji mobidor va mohicaro» navaat qati xonda dodand.

Şearxoniji onho aa ahli maçlis taaairi zür karda. Az jak taraf, oona aa şearhoji qimatnahoji Puşkin saho doda aoşad, az tarafi digar, faqat hukumati aoveti aa aaarhoji Puşkin ahmijat doda va onro jodovari karda istoda, aear hoji üro najni aoma pahm kardanaş saho doda guzaaţ, ahli maçlis xelo xuraand şudand. Şaai xurandi in qati tamom naşud. Darov konteat aa «qaaali şodmoni» aar şud.

Talaaaho Rafoelüv, Goqülüv, Iljaic, Bangijüva, Hajimüva, Tolmaaüv va Ojolinüva aa harxel maakaho aa aoloji aahna auromadand. Aa naaari aomaji dar zal şiştagi musika, qaaal va namojiji kino-kartinaji «Vesjulija reajatar» namojon şud. Aodmoni to rafta nijod şudan giriift.

Baad az on kruzoki maktan va klun aomerhoji xudro nişon dodand.

Ja. H.

DAR SSSR

Gunahkorhoji avarijaji dar şar „Şaxtanfratsit" şudagi aa

Dar janvari hamin aol dar ji № 13-umi rudonpravleniji rajevo—Gorojatskiji treati «Saxtratsit» avarija rüj doda aud, ki natiça çand odam kuştaja şuda aud.

Dokladi komisijaji hukumati gunavida, ki onro naroji tafta aa muromadani in kor taşkil şuda aud, Sovnarkomi SSSR aar kard, ki naroji dar vaqti dar kopraro aar dodani aolo aurogi aa içro rasondani qoaidahoji plontatsijaji texniki nazari tafkardan in mazmun korkunhoji taji № 13-ro, ki onho aaveaa nahkorhoçiji voqiaaji aad hatoi aud doda gavad: mudiri şaxta Postojalkin, aardori inzoaerhoji ta—F. V. Makarenüv, maşinisti raro aa uolo mesurovardagi P. Zolotarjüv, maşinisti koprar aolo mesurovardagi D. S. Zaaa va jordamçiji mexaniki şaxta Katurga.

Ba prokuraturaji SSSR taki da şud, ki tirgovi in korro dar dati kaltataro tamom kunad.

Ba Narkomati aanoaati aupurda şud, ki hamaji corahoi komisijaji hukumati dar aonati taji № 13-ro mukamal aa darovardan nişon dodageçro aa qi şitooi aa aamai çori kunad.

(UzTAG).

—o—

DAR XORIÇA

Kabineti navi Japonija

TOKIO, (UzTAG). Agentrvoji mej tsusin maalumot medihad, 2-umi fevral hukumati Xajaai no sostav aa tariqi rasmi tarai da şudast:

Premjer—general Xajasi, vaziri mü ministri korhoji xoriçi va nistri muaorif monoşad.

Ministri harbi—general-leytenant Nakamura, naroaari hamin ü, aisjuroji karinet dar aonati Manczurija tasis karda şudast, kamura aa toni haruhoji xoloa noşad. Dar aolhoji 1932—1936 laşkarnoşiji aakarhoji Japonia Xitoji Simoli va aoni Jakiaa divizijaji 8-um aud. Az dekab 1935-um Nakamura vazifaji aa inspektori aoliji taalimoti laa içro mekard).

Ministri korhoji darjo—vice miral Jokaj (laşkarnoşiji flotti Japonii Japonija va eskadraji jan

Ministri finans—Juki xudi ü nistri kolonijaho (rajisi aaki noaati, dar jak vaqt vazifaji na palatahoji aavdojiji Tokio ra mijaponiro içro mekunad. Jak korkuni sistemaji aankhoji kun tiji Japonija aud, amo dar vaqt ham dar mudati 9 aol na tseraai Jasuda va dar mudati aa —aa konteraai Mitsui vosata a

Ministri oadlija—Siono, prok aaaoai,

Ministri korhoji dexili Kam (direktori çamoijati amihaat va pitairo murao mekardagi. Dar kumati Junkaj vazifaji noiai nistri korhoji dexiliro içro me

Ministri zaroaat va neşarch madzaki, xudi hamü ministri kun taain karda şudast. (Ü dar hukum Okada ministri zaroaat va aoşt ho aud).

Ministri aavdo va aanoaat— admirali az kor dast kaşidagi xudi hamü ministri rahbo meaoşad (Godo direktori Jak aardori zavodhoji pülodrezji a vaji» Mancurija aud).

Sekretari aaaoiji kaainet (cleni palataji aoli) meaoşad.

Ba vazifaji ministri aavdo va noaat aejjukaji Nakadrina ni zavodhoji kalontarini avvalin peşnini karda şuda budast, xohişi az partijaji Jejjuku) ra kondan nadoşta, aa kariior jaai nadaromadast. Sekretari ji partijaji mintsejto Nagai, ki ü ham vazifaji ministri takli da şudast, hamcunin aa aaaai hişi az Mintsejto aalogare nadoştan ü aa kainet ki dast. Lekin Jamadzaki, vaqtaş aalogeşro aarçi ka Okada doxil şudan aa partijaji jukaj kanda aud, dar hamin ham aaroji dar hukumati Xaho zifaji ministri zaroaat va aoş horo giriftan aa partijaji Sot xud auromadast.

Çunin hiaon karda istodin ki vazifaji ministri korhoji xo vaqthoji nazdiktarin odam tasli da meşadast.

Otaet. redaktor M. AMINOV Redakteri çuvoaar M. AMI

Upolusglavlit Ja.—№ 383 Urpoligrafkomaainati aomi Ikrom